

ÚŘAD PRO CIVILNÍ LETECTVÍ

Vydáno dne: 21.01.2025
Čj.: 303-25-301

CAA-ZLP-135

Změna č. 2/25

**PŘÍRUČKA EXAMINÁTORA
- VRTULNÍK**

Schválil: Ing. Jan Šikýř, ředitel sekce letové:

1 Organizační část příručky

1.1 Seznam změn

Změna číslo:	Datum účinnosti:	Číslo jednací:
0	13. 12. 2021	7389-21-301
1	17. 6. 2022	4131-22-301
2	21. 01. 2025	303-25-301

1.2 Seznam platných stran

název	strana	platná od	změna
Organizační část příručky	1	21. 01. 2025	2
Organizační část příručky	2	21. 01. 2025	2
Organizační část příručky	3	21. 01. 2025	2
Organizační část příručky	4	21. 01. 2025	2
Organizační část příručky	5	21. 01. 2025	2
Organizační část příručky	6	21. 01. 2025	2
Organizační část příručky	7	21. 01. 2025	2
Organizační část příručky	8	21. 01. 2025	2
Úvod	9	21. 01. 2025	2
Legislativní rámec	10	21. 01. 2025	2
Legislativní rámec	11	21. 01. 2025	2
Typy zkoušek / přezkoušení / hodnocení	12	21. 01. 2025	2
Související postupy ÚCL	13	21. 01. 2025	2
Základní pravidla pro plánování a provádění zkoušek / přezkoušení / hodnocení	14	21. 01. 2025	2
Základní pravidla pro plánování a provádění zkoušek /	15	21. 01. 2025	2

přezkoušení / hodnocení			
Národní administrativní postupy před zkouškou / přezkoušením / hodnocením	16	21. 01. 2025	2
Národní administrativní postupy před zkouškou / přezkoušením / hodnocením	17	21. 01. 2025	2
Obecné povinnosti examinátorů	18	21. 01. 2025	2
Obecné povinnosti examinátorů	19	21. 01. 2025	2
Obecné povinnosti examinátorů	20	21. 01. 2025	2
Úvod k průběhu zkoušek / přezkoušení / hodnocení	21	21. 01. 2025	2
Úvod k průběhu zkoušek / přezkoušení / hodnocení	22	21. 01. 2025	2
Úvod k průběhu zkoušek / přezkoušení / hodnocení	23	21. 01. 2025	2
Úvod k průběhu zkoušek / přezkoušení / hodnocení	24	21. 01. 2025	2
Úvod k průběhu zkoušek / přezkoušení / hodnocení	25	21. 01. 2025	2
Průběh zkoušky / přezkoušení hodnocení	26	21. 01. 2025	2
Průběh zkoušky / přezkoušení hodnocení	27	21. 01. 2025	2
Průběh zkoušky / přezkoušení hodnocení	28	21. 01. 2025	2
Průběh zkoušky / přezkoušení hodnocení	29	21. 01. 2025	2
Průběh zkoušky / přezkoušení hodnocení	30	21. 01. 2025	2
Hodnocení zkoušky / přezkoušení / hodnocení	31	21. 01. 2025	2
Hodnocení zkoušky / přezkoušení / hodnocení	32	21. 01. 2025	2
Hodnocení zkoušky / přezkoušení / hodnocení	33	21. 01. 2025	2
Přerušení a opakování zkoušky	34	21. 01. 2025	2
Přerušení a opakování zkoušky	35	21. 01. 2025	2
Administrativní požadavky	36	21. 01. 2025	2
Administrativní požadavky	37	21. 01. 2025	2
Administrativní požadavky	38	21. 01. 2025	2
Ochrana osobních údajů	39	21. 01. 2025	2
Ochrana osobních údajů	40	21. 01. 2025	2
Ochrana osobních údajů	41	21. 01. 2025	2
Ochrana osobních údajů	42	21. 01. 2025	2
Ochrana osobních údajů	43	21. 01. 2025	2

1.3 Obsah

1	Organizační část příručky.....	1
1.1	Seznam změn	1
1.2	Seznam platných stran.....	1
1.3	Obsah	3
1.4	Seznam použitých zkratk:.....	6
1.5	Definice:.....	7
2	Úvod.....	9
2.1	Účel příručky	9
2.2	Role examinátora	9
2.3	Nezávislost a střet zájmů.....	9
3	Legislativní rámec	10
3.1	Nařízení (EU) 1178/2011.....	10
3.2	Aircrew regulation	10
3.3	Hlava K	10
3.4	Examiner differences document (EDD)	10
3.5	Flight Examiner Manual EASA (FEM).....	10
3.6	Provoz letadel	10
4	Typy zkoušek / přezkoušení / hodnocení.....	12
5	Související postupy ÚCL	13
6	Základní pravidla pro plánování a provádění zkoušek / přezkoušení / hodnocení.....	14
6.1	Plánování zkoušek / přezkoušení / hodnocení.....	14
6.2	Pravidla zkoušek / přezkoušení / hodnocení	15
6.2.1	Zkouška pro typové kvalifikace.....	15
7	Národní administrativní postupy před zkouškou / přezkoušením / hodnocením.....	16
7.1	Ohlášení zkoušky / přezkoušení / hodnocení	16
7.2	Postupy ohlášení zkoušky / přezkoušení / hodnocení	16
7.3	Změna ohlášení zkoušky / přezkoušení / hodnocení	16
7.4	Právo ÚCL	16
7.5	Poplatek za zkoušku / přezkoušení / hodnocení:.....	17
7.6	Pojištění	17
8	Obecné povinnosti examinátora	18
8.1	Kvalifikovanost examinátora.....	18

8.2	Společný jazyk	18
8.3	Identifikace uchazeče	18
8.4	Poučení uchazeče	18
8.5	Kontrola dokladů uchazeče	18
8.6	Vrtulník pro zkoušku / přezkoušení / hodnocení registrovaný v ČR nebo jiném státě EASA 19	
8.7	Vrtulník pro zkoušku / přezkoušení / hodnocení registrovaný mimo ČR nebo stát EASA 19	
8.8	Annexovaný vrtulník	19
8.9	Ověření vhodnosti FSTD	19
8.10	Dodatečné náklady	19
8.11	Další osoby na palubě za letu	20
9	Úvod k průběhu zkoušek / přezkoušení / hodnocení	21
9.1	Všeobecně	21
9.2	Přístup examinátora	21
9.3	Komunikace se žadatelem	21
9.4	Ústní otázky během zkoušky:	21
9.5	Záznamy během zkoušky	22
9.6	Opakování jednotlivých položek, postupů	22
9.7	Opravená chyba	22
9.8	Cíle a obsah zkoušek, přezkoušení a hodnocení	22
9.9	Celkový obsah zkoušky / přezkoušení / hodnocení	22
9.10	Specifika hodnocení odborné způsobilosti instruktora	23
9.11	Specifika hodnocení odborné způsobilosti examinátora	24
9.12	Examinátor v roli uchazeče	24
10	Průběh zkoušky / přezkoušení / hodnocení	26
10.1	Předletová příprava	26
10.1.1	Vlastní příprava examinátora	26
10.1.2	Úvodní briefing a vymezení role examinátora	26
10.1.3	Velitel letadla (PIC)	26
10.1.4	Doporučená posloupnost předletové přípravy:	26
10.1.5	Plánování letu a příprava letu	27
10.1.6	Poznámky k průběhu předletové přípravy:	28
10.1.7	Hodnocení předletové přípravy	28

10.1.8	Nevyhovující předletová příprava	28
10.1.9	Schválení předletové přípravy	29
10.2	Průběh letu.....	29
10.2.1	Plán průběhu letu	29
10.2.2	Velitel letadla.....	29
10.2.3	Poznámky k průběhu letu:.....	29
10.2.4	Příklady chyb pilotáže.....	30
10.2.5	Více letů při zkoušce / přezkoušení / hodnocení	30
11	Hodnocení zkoušky / přezkoušení / hodnocení	31
11.1	Poletový rozbor	31
11.1.1	Záznamy examinátora	31
11.1.2	Postup examinátora:	31
11.1.3	Uchazeč uspěl.....	31
11.1.4	Uchazeč uspěl částečně.....	31
11.1.5	Uchazeč neuspěl:.....	31
11.1.6	Postup examinátora: Uchazeč uspěl částečně nebo neuspěl:	32
12	Přerušení a opakování zkoušky	34
12.1	Přerušení zkoušky / přezkoušení / hodnocení:	34
12.2	Opakování zkoušky	34
12.3	Dodatečný výcvik	35
12.4	Opakované přezkoušení neúspěšného uchazeče	35
13	Administrativní požadavky	36
13.1	Formulář žádosti a zprávy	36
13.2	Zápis do zápisníku letů.....	36
13.3	Ruční zápisy do průkazu	36
13.4	Formulář žádosti o průkaz způsobilosti / přístrojovou kvalifikaci	37
13.5	Zpráva o výsledku zkoušky ÚCL	37
13.6	Doba uchovávání záznamů	37
13.7	Předkládání záznamů.....	37
13.8	Hlášení examinátora – neúspěch u zkoušky	37
13.9	Nesouhlas uchazeče	38
14	Ochrana osobních údajů	39
14.1	Zákonná úprava	39
14.2	Předmět zákona	39

14.3	Působnost zákona.....	39
14.4	Vymezení pojmů	39
14.5	Práva a povinnosti při zpracování osobních údajů:.....	40
14.6	Citlivé údaje.....	41
14.7	Ochrana subjektu údajů	41
14.8	Informace správce osobních údajů.....	41
14.9	Žádost subjektu údajů	41
14.10	Zabezpečení osobních údajů.....	41
14.11	Postih za porušení povinností.....	42
14.12	Neoprávněné nakládání s osobními údaji	42
14.13	Neoprávněný přístup k počítačovému systému a nosiči informací	42
14.14	Likvidace osobních údajů.....	42
14.15	Předání osobních údajů do jiných států:	42

1.4 Seznam použitých zkratk:

AMC – Acceptable Means of Compliance (Přijatelné způsoby průkazu)

ATC- Air Traffic Control (Řízení letového provozu)

ATO – Approved Training Organisation (Schválená organizace pro výcvik)

ATPL – Airline Transport Pilot Licence (Průkaz dopravního pilota)

CAA – Civil Aviation Authority (Úřad pro civilní letectví)

CPL – Commercial Pilot Licence (Průkaz obchodního pilota)

DTO – Declared Training Organisation (Ohlášená organizace pro výcvik)

EDD – Examiner Differences Document (Dokument o rozdílech examinátorů)

EASA – European Union Aviation Safety Agency (Agentura Evropské unie pro bezpečnost letectví)

FCL – Flight Crew Licensing (Licence letové posádky)

FEM – Flight Examiner Manual (Příručka examinátora)

FI – Flight Instructor (Letový instruktor)

FSTD – Flight Simulation Training Device (Zařízení pro výcvik pomocí simulace letu)

GM – Guidance Material (Poradní materiál)

HT – Head of Training (Vedoucí výcviku)

ICAO- International Civil Aviation Organisation (Mezinárodní organizace civilního letectví)

IFR - Instrument Flight Rules (Pravidla pro let podle přístrojů)

IR – Instrument Rating (Přístrojová kvalifikace)

LAPL – Light Aircraft Pilot Licence (Průkaz pilota lehkých letadel)

METAR – Meteorological Aerodrome Report (Meteorologická zpráva o letišti)

MPH – Multi-Pilot Helicopter (Vícepilotní vrtulník)

NCC – Non-Commercial Complex Operations (Nekomerční provoz složitých letadel)

NCO – Non-Commercial Other than Complex Operations (Nekomerční provoz jiných než složitých letadel)

PIC – Pilot-in-Command (Velitel letadla)

PPL – Private Pilot Licence (Průkaz soukromého pilota)

RT – Radiotelephony (Radiotelefonie)

SPH – Single-Pilot Helicopter (Jednopilotní vrtulník)

TRE – Type Rating Examiner (Examinátor pro typovou kvalifikaci)

TRI – Type Rating Instructor (Instruktor typové kvalifikace)

SFI – Synthetic Flight Instructor (Instruktor simulovaného letu)

SFE – Synthetic Flight Examiner (Examinátor simulovaného letu)

VFR - Visual Flight Rules (Pravidla pro let za viditelnosti)

1.5 Definice:

Examinátor: Osoba oprávněná provádět zkoušky dovednosti, přezkoušení odborné způsobilosti a hodnocení odborné způsobilosti pilotů. Examinátor musí splňovat požadavky stanovené nařízením (EU) 1178/2011, část FCL.

Uchazeč (nebo žadatel): Osoba, která se účastní zkoušky dovednosti, přezkoušení odborné způsobilosti nebo hodnocení odborné způsobilosti s cílem získat, prodloužit nebo obnovit průkaz způsobilosti, kvalifikaci nebo osvědčení.

FSTD (Flight Simulation Training Device): Zařízení schválené k výcviku pilotů, které umožňuje simulaci letových situací a manévrů podle specifikací příslušné normy.

PIC (Pilot-in-Command): Velitel letadla, který odpovídá za bezpečný průběh letu a splnění všech provozních a právních požadavků.

SPIC (Student Pilot-in-Command): Student-pilot plní funkci velitele letadla během výcvikového letu pod dohledem instruktora nebo examinátora.

Simulované nouzové postupy: Cvičení, při němž jsou během letu nebo na zemi simulovány nouzové situace, jako je výpadek motoru, selhání přístrojů nebo jiné kritické podmínky.

Deklarovaná organizace pro výcvik (DTO): Organizace poskytující letecký výcvik na základě ohlášení, a která splňuje požadavky části DTO nařízení (EU) 1178/2011.

Schválená organizace pro výcvik (ATO): Organizace s oprávněním poskytovat letecký výcvik na základě schválení, a která splňuje požadavky části ORA nařízení (EU) 1178/2011.

Prodloužení (revalidation): Administrativní úkon provedený během platnosti kvalifikace nebo oprávnění, který držiteli umožňuje pokračovat ve výkonu práv vyplývajících z kvalifikace nebo oprávnění na další stanovené období, za předpokladu splnění předepsaných požadavků.

Obnova (renewal): Administrativní úkon provedený poté, co platnost kvalifikace nebo oprávnění vypršela, který obnovuje práva vyplývající z kvalifikace nebo oprávnění na další stanovené období, za předpokladu splnění předepsaných požadavků.

ZÁMĚRNĚ VYNECHÁNO

2 Úvod

2.1 Účel příručky

Tento dokument slouží jako průvodce pro examinátory vrtulníků působící pod osvědčením vydaným ÚCL při provádění zkoušek dovednosti, přezkoušení odborné způsobilosti a hodnocení odborné způsobilosti pilotů. Příručka byla vytvořena s cílem:

- Poskytnout standardizované pokyny a doporučení pro examinátory vrtulníků.
- Umožnit examinátorům snazší orientaci v platném legislativním rámci vyplývajícím z evropské legislativy.
- Upřesnit národní administrativní postupy ÚCL.

Dokument je určen jako doplňkový materiál k požadavkům uvedeným v "Aircrew Regulation" a není právně závazný.

2.2 Role examinátora

Examinátoři mají zásadní roli při udržování vysokých standardů při vstupu pilotů do letového provozu. Jako držitelé osvědčení jsou odpovědní za profesionální provedení zkoušek a objektivní posouzení způsobilosti uchazečů. Tato role vyžaduje vysokou úroveň osobní integrity, důkladnou znalost předpisových požadavků a přísné dodržování profesionálních standardů při každé zkoušce, přezkoušení nebo hodnocení.

2.3 Nezávislost a střet zájmů

- Examinátor, který poskytoval výcvik:** Examinátor nesmí provádět zkoušku dovednosti / hodnocení odborné způsobilosti uchazeče o vydání průkazu způsobilosti, kvalifikace nebo osvědčení, kterému poskytl více než 25% požadovaného letového výcviku pro získání průkazu způsobilosti, kvalifikace nebo osvědčení, kterých se daná zkouška dovednosti nebo hodnocení odborné způsobilosti týká.
- Examinátor, jehož objektivita může být narušena:** Examinátor nesmí provádět zkoušku dovednosti / přezkoušení odborné způsobilosti / hodnocení odborné způsobilosti, pokud se domnívá, že by mohla být narušena jeho objektivita, např. přátelským či příbuzenským vztahem nebo ekonomickým či politickým zájmem na výsledku zkoušky.

ZÁMĚRNĚ VYNECHÁNO

3 Legislativní rámec

3.1 Nařízení (EU) 1178/2011

Nařízení Komise (EU) č. 1178/2011 ze dne 3. listopadu 2011, kterým se stanoví technické požadavky a správní postupy týkající se posádek v civilním letectví podle nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 216/2008 – dále v textu jen nařízení (EU) 1178/2011.

Konsolidované znění nařízení (EU) 1178/2011:

<https://eur-lex.europa.eu/legal-content/CS/TXT/?uri=CELEX%3A32011R1178>

3.2 Aircrew regulation

Požadavky na posádky letadel jsou uvedeny v nařízení (EU) 1178/2011. Součástí tzv. „aircrew regulation“ jsou také přijatelné způsoby průkazu (AMC) a poradní materiály (GM).

<https://www.easa.europa.eu/en/regulations/aircrew>

3.3 Hlava K

Požadavky na examinátory pilotů jsou stanoveny v hlavě K (FCL.1000) nařízení (EU) 1178/2011. Tato hlava se zabývá obecnými požadavky pro všechny examinátory a specifickými předpoklady, právy, podmínkami a požadavky pro jednotlivé kategorie examinátorů.

3.4 Examiner differences document (EDD)

EDD obsahuje doplňující pokyny a instrukce specifické provádění zkoušek uchazečů, u nichž příslušný úřad není totožný s úřadem, který vydal osvědčení examinátora. EDD musí být examinátorem rutinně používán vždy, když provádí zkoušku uchazeči, jehož příslušný Úřad není ÚCL.

<https://www.easa.europa.eu/en/newsroom-and-events/news/european-aviation-safety-agency-easa-today-published-examiner-differences>

3.5 Flight Examiner Manual EASA (FEM)

EASA vytvořila Flight Examiner Manual (FEM) s cílem poskytnout standardizaci a nejlepší praxi pro examinátory při provádění zkoušek, přezkoušení a hodnocení odborné způsobilosti. Tento manuál obsahuje podrobné informace o požadavcích, které je třeba ověřit před zahájením nebo v průběhu zkoušky / přezkoušení / hodnocení, hodnotících kritériích a minimálních standardech zkoušek.

ÚCL doporučuje využívání tohoto manuálu během zkoušek / přezkoušení / hodnocení.

Manuál je k dispozici zde: [Flight Examiners' Manual \(FEM\) | EASA](#)

3.6 Provoz letadel

Část NCC: Pokud je zkouška prováděna na složitých vrtulnicích kdekoli v rámci Unie, musí být letadlo provozováno v souladu s přílohou III (PART-ORO) a přílohou VI (PART-NCC) nařízení (EU) 965/2012.

Část NCO: Zkoušky prováděné na jiných vrtulnících musí být prováděny v souladu s ustanoveními uvedenými v příloze VII (PART-NCO).

<https://www.easa.europa.eu/en/regulations/air-operations>

ZÁMĚRNĚ VYNECHÁNO

4 Typy zkoušek / přezkoušení / hodnocení

Pro lepší pochopení pojmů v postupu jsou zde definovány zkoušky / přezkoušení / hodnocení:

Zkouška dovednosti (skill test) → **zkráceně zkouška:**

Prokázání dovednosti pro vydání průkazu pilota nebo kvalifikace včetně požadované ústní zkoušky.

Přezkoušení odborné způsobilosti (proficiency check) → **zkráceně přezkoušení:**

Prokázání dovednosti pro prodloužení nebo obnovu platnosti kvalifikace, včetně požadované ústní zkoušky.

Hodnocení odborné způsobilosti (assessment of competence) → **zkráceně hodnocení:**

Hodnocení odborné způsobilosti instruktora nebo examinátora, jehož účelem je získání, prodloužení nebo obnova platnosti kvalifikace instruktora nebo osvědčení examinátora po splnění stanovených požadavků.

Typ:	Zkouška dovednosti	Přezkoušení odborné způsobilosti	Hodnocení odborné způsobilosti
Určeno pro:	získání	prodloužení platnosti / obnova	získání / prodloužení platnosti / obnova
LAPL(H)	x		
PPL(H)	x		
CPL(H)	x		
ATPL(H)	x		
IR(H)	x	x	
SPH	x	x	
MPH	x	x	
TRI/SFI (H)			x
FI/IRI (H)			x
TRE/SFE(H)			x
FE/IRE(H)			x
FIE(H)			x

5 Související postupy ÚCL

Existují další související postupy specifické pro způsobilost pilotů vrtulníků, které jsou uveřejněny na webových stránkách Úřadu pro civilní letectví a dostupné na následující adrese:

<https://www.caa.cz/zpusobilost-leteckeho-personalu/>

- CAA-ZLP-131 Standardizace examinátorů – letoun / vrtulník
- CAA-ZLP-164 Způsobilost pilotů vrtulníků
- CAA-ZLP-166 Prodlužování a obnova kvalifikací pilotů vrtulníků
- CAA-ZLP-167 Zápočet vojenských zkušeností
- CAA-ZLP-168 – Převod a validace zahraničních průkazů pilota
- CAA-ZLP-141 (schválené) Organizace pro výcvik v létání – ATO
- CAA-ZLP-142 Ohlášené organizace pro výcvik (DTO)

ZÁMĚRNĚ VYNECHÁNO

6 Základní pravidla pro plánování a provádění zkoušek / přezkoušení / hodnocení

6.1 Plánování zkoušek / přezkoušení / hodnocení

- Examinátor by měl na jeden den naplánovat maximálně:
 - 3 zkoušky nebo přezkoušení týkající se PPL, CPL, IR nebo třídních kvalifikací;
 - 4 zkoušky nebo přezkoušení týkající se LAPL, SPL nebo BPL;
 - 2 zkoušky nebo přezkoušení týkající se ATPL nebo MPH;
 - 2 hodnocení odborné způsobilosti týkající se osvědčení instruktora;
 - 4 zkoušky nebo přezkoušení týkající se SPH.

V následující tabulce jsou uvedeny doby zkoušek / přezkoušení / hodnocení:

Zkouška / přezkoušení / hodnocení	Celkový čas zkoušky / přezkoušení / hodnocení *)	Z toho doba letu
LAPL	2°	1°30´
PPL	3°	1°30´
CPL	3°	1°30´
ATPL	4°	2°
IR	3°	1°
SPH – VFR	3°	1°
SPH – IFR	4°	2°
MPH	4°	2°
instruktor	4°	1°
instruktor SFI	6°	3°
examinátor	dle hodnocené zkoušky / přezkoušení / hodnocení + 30´ hodnocení hodnoceného examinatora	

*) Tento čas zahrnuje předletovou přípravu a briefing, provedení zkoušky/přezkoušení/hodnocení odborné způsobilosti, poletový rozbor, vyhodnocení uchazeče a vyplnění dokumentace.

Poznámka: U prodloužení kvalifikací a osvědčení (mimo SFI) lze trvání zkoušky zkrátit za předpokladu, že bude splněn stanovený cíl zkoušky a že budou provedeny všechny požadované části zkoušky, včetně úloh předváděných za letu.

ZÁMĚRNĚ VYNECHÁNO

6.2 Pravidla zkoušek / přezkoušení / hodnocení

V následující tabulce jsou uvedena příslušná ustanovení Aircrew Regulation obsahující podrobná pravidla pro zkoušky / přezkoušení / hodnocení včetně přípustných tolerancí:

Zkouška / přezkoušení / hodnocení	Ustanovení Aircrew regulation:
zkouška LAPL(H)	AMC2 FCL.125
zkouška PPL(H)	AMC2 FCL.235
zkouška CPL(H)	Dodatek 4 k části FCL
zkouška ATPL(H)	Dodatek 9 k části FCL
zkouška IR(H)	Dodatek 7 k části FCL
typová kvalifikace / (přezkoušení IR)	Dodatek 9 k části FCL
hodnocení FI / TRI / IRI	AMC3 FCL.935
hodnocení SFI	AMC4 FCL.935
hodnocení examinátora	AMC1 FCL.1020

6.2.1 Zkouška pro typové kvalifikace

Upozornění: zkouška pro získání typové kvalifikace musí být dokončena do 6-ti měsíců od zahájení výcvikového kurzu na daný typ letadla.

ZÁMĚRNĚ VYNECHÁNO

7 Národní administrativní postupy před zkouškou / přezkoušením / hodnocením

7.1 Ohlášení zkoušky / přezkoušení / hodnocení

Ohlášení ke zkoušce podává:

- examinátor, případně
- žadatel prostřednictvím výcvikové organizace (dle dohody mezi žadatelem a examinátorem).

Ohlašuje se:

- zkouška,
- hodnocení,
- přezkoušení s přístrojovou kvalifikací.

Neohlašuje se:

- přezkoušení bez přístrojové kvalifikace.

Pozn. ÚCL provádí dohled nad examinátory. Za účelem provádění tohoto dohledu může být examinátor požádán, aby po dočasnou dobu ohlašoval každou zkoušku / přezkoušení / hodnocení.

7.2 Postupy ohlášení zkoušky / přezkoušení / hodnocení

Ohlášení musí být podáno minimálně 5 dní předem na e-mail: examnot@caa.cz. Bezprostředně po odeslání obdrží odesílatel automaticky generovanou odpověď, která slouží jako potvrzení přijetí e-mailu.

K ohlášení zkoušky / přezkoušení / hodnocení slouží tento formulář:

[CAA-F-141-9-Ohlášení-zkoušky.xlsx](#)

Pokud ohlášení zůstane po uplynutí 2 pracovních dní od potvrzení přijetí e-mailu bez reakce ÚCL, lze to považovat za souhlas ÚCL s navrženou zkouškou / přezkoušením / hodnocením.

7.3 Změna ohlášení zkoušky / přezkoušení / hodnocení

Změny v detailech zkoušky se zasílají na e-mailovou adresu examnot@caa.cz, přičemž termín 5 dní předem v tomto případě nemusí být dodržen.

Změna termínu zkoušky / přezkoušení / hodnocení a změna letadla se neohlašuje.

K ohlášení změny zkoušky / přezkoušení / hodnocení slouží tento formulář:

[CAA-F-141-10-Ohlášení-zkoušky-změna.xlsx](#)

7.4 Právo ÚCL

Po obdržení oznámení o plánované zkoušce / přezkoušení / hodnocení má ÚCL právo požadovat:

- Změnu examinátora na staršího examinátora ÚCL
- změnu examinátora na jiného examinátora stanoveného ÚCL
- akceptovat navrženého examinátora s případným dozorem jeho výkonu.

ÚCL využívá svého práva k zásahům do plánování zkoušek, přezkoušení nebo hodnocení v následujících situacích: standardizace, dohled nad examinátory, dohled nad ATO a DTO, řešení podnětů nebo stížností, podezření na neobjektivitu nebo střet zájmů.

7.5 Poplatek za zkoušku / přezkoušení / hodnocení:

- **Examinátoři – zaměstnanci ÚCL:** Provádějí-li zkoušku / přezkoušení / hodnocení ve své pracovní době, vybírají za ně poplatek dle zákona o správních poplatcích. Bližší informace, viz www.caa.cz – *Úřední deska ÚCL – Správní poplatky za úkony prováděné Úřadem pro civilní letectví.*
- **Ostatní examinátoři:** Vybírají poplatek za zkoušku / přezkoušení / hodnocení dle vlastního uvážení. Výše poplatku nesmí být závislá na výsledku zkoušky / přezkoušení / hodnocení a musí být uchazeči známa před zkouškou / přezkoušením / hodnocením.

7.6 Pojištění

Examinátorům se doporučuje uzavřít pojistku pro případ pojistné události vzniklé v souvislosti s prováděnou zkouškou / přezkoušením / hodnocením.

ZÁMĚRNĚ VYNECHÁNO

8 Obecné povinnosti examinátora

8.1 Kvalifikovanost examinátora

Examinátor, kromě SFE, musí při dané zkoušce / přezkoušení / hodnocení:

- Být držitelem průkazu pilota vrtulníků s platnými kvalifikacemi pro daný let včetně instruktora.
- Být držitelem osvědčení zdravotní způsobilosti 1. nebo 2. třídy bez následujících omezení: AHL, OCL, OSL, OPL, ORL, OAL.
- Být pro daný let kvalifikován jako velitel letadla.
- Být pro daný let kvalifikován jako instruktor.

Seznamy examinátorů jsou uvedeny zde:

<https://www.caa.cz/zpusobilost-leteckeho-personalu/examinatori/>

Pozn. Omezení OML (výklad ÚCL): Examinátor s osvědčením zdravotní způsobilosti 1. třídy s omezením OML a neomezeným osvědčením třídy 2. může provádět zkoušky pro získání LAPL, PPL. Zkoušky CPL nebo ATPL může provádět pouze tehdy, pokud je žák plně kvalifikován vykonávat během zkoušky funkci velitele letadla.

Examinátoři s omezením OML by měli během předletového briefingu uchazeči jasně sdělit:

že mají omezení OML, jak by se obecně mohlo projevit jakékoli zdravotní omezení, a jaké kroky by měl uchazeč podniknout v případě, že examinátor nebude schopen pokračovat z důvodu zdravotní indispozice.

8.2 Společný jazyk

Examinátor musí být schopen s uchazečem plynule komunikovat společným jazykem, většinou česky, s cizinci obvykle anglicky. Oba musí mít ve společném jazyce úroveň znalostí minimálně ICAO level 4.

8.3 Identifikace uchazeče

Examinátor je povinen bezprostředně před zkouškou / přezkoušením / hodnocením ověřit totožnost uchazeče kontrolou jeho dokladu totožnosti s fotografií (občanský průkaz, pas).

8.4 Poučení uchazeče

Examinátor je povinen poučit uchazeče o důsledcích dodání neúplných nebo nesprávných údajů o jeho přechozím výcviku, rozlétanosti, zdravotní způsobilosti, apod.

8.5 Kontrola dokladů uchazeče

- Průkaz pilota, kromě zkoušky pro získání prvního průkazu pilota vrtulníků.
- Osvědčení zdravotní způsobilosti: Je platné.
- Ověřit, že uchazeč úspěšně složil požadované teoretické zkoušky před konáním praktické zkoušky, s výjimkou případů, kdy uchazeč absolvuje integrovaný výcvik.

- Ověřit doporučení ke zkoušce / přezkoušení / hodnocení vydané organizací odpovědnou za výcvik, (s výjimkou ATPL(H)).
- Ověřit kompletní záznamy o výcviku uchazeče (výcviková dokumentace a zápisník letů), které mu byly předloženy organizací nebo osobou odpovědnou za výcvik.
- Ověřit, že uchazeč splňuje všechny požadavky na kvalifikaci, výcvik a zkušenosti dle části FCL nařízení (EU) 1178/2011 pro vydání, prodloužení nebo obnovu licence, kvalifikace či osvědčení.

8.6 Vrtulník pro zkoušku / přezkoušení / hodnocení registrovaný v ČR nebo jiném státě EASA

- Odpovědnost uchazeče:
 - přistavení odpovídajícího vrtulníku
 - všechny požadované doklady jsou na palubě a platné
 - vrtulník je způsobilý k letu.
- Examinátor:
 - ověří způsobilost vrtulníku kontrolou dokladů
 - posoudí vhodnost vrtulníku pro danou zkoušku / přezkoušení / hodnocení.

8.7 Vrtulník pro zkoušku / přezkoušení / hodnocení registrovaný mimo ČR nebo stát EASA

- Zkoušku / přezkoušení / hodnocení musí předem schválit letecký úřad státu registrace vrtulníku
- Zkouška / přezkoušení / hodnocení musí být provedeno za podmínek, které stanovil letecký úřad státu registrace vrtulníku.

8.8 Annexovaný vrtulník

- Annexovaný vrtulník dle přílohy I nařízení 2018/1139 typu (a), (b), (c) nebo (d), který bude využit ke zkoušce / přezkoušení / hodnocení podléhá oprávnění udělenému po procesu hodnocení a schvalování letadel stanovenému v bodech ORA.ATO.135 (a) a DTO.GEN.240 (a).

8.9 Ověření vhodnosti FSTD

Před zkouškou / přezkoušením / hodnocením s použitím FSTD examinátor posoudí, že FSTD zamýšlené pro použití je vhodně a přiměřeně vybaveno pro zkoušku / přezkoušení / hodnocení.

8.10 Dodatečné náklady

Examinátor neodpovídá za dodatečné náklady vzniklé tím, že odmítne provést požadovanou zkoušku / přezkoušení / hodnocení, zjistí-li, že vrtulník není letově způsobilý nebo vhodný

pro danou zkoušku / přezkoušení / hodnocení, nebo nedostatky při kontrole dokladů uchazeče.

8.11 Další osoby na palubě za letu

Vzhledem k úrovni rizika během zkoušek / přezkoušení / hodnocení je examinátorům důrazně doporučeno, aby při těchto letech, není-li to nezbytné, nepovolovali přítomnost dalších osob na palubě kromě uchazeče. Na palubě nesmí být cestující během letů, kdy je simulováno použití mimořádných nebo nouzových postupů; nebo při simulovaném letu v podmínkách pro let podle přístrojů (NCO.OP.180 / NCC.OP.200).

ZÁMĚRNĚ VYNECHÁNO

9 Úvod k průběhu zkoušek / přezkoušení / hodnocení

9.1 Všeobecně

Examinátor zajistí, aby uchazeč provedl zkoušku / přezkoušení / hodnocení v souladu s požadavky částí FCL a byl hodnocen podle předepsaných standardů pro zkoušku / přezkoušení / hodnocení.

Každá položka v rámci části zkoušky / přezkoušení / hodnocení by měla být dokončena a hodnocena samostatně. Harmonogram zkoušky / přezkoušení / hodnocení tak, jak byl dohodnut, by neměl být, za normálních okolností, examínátorem měněn.

Mezní nebo sporný výkon položky zkoušky / přezkoušení / hodnocení by neměl ovlivnit hodnocení examínátora v žádné z následujících položek.

9.2 Přístup examínátora

Posouzení uchazeče je klíčovým prvkem každé zkoušky / přezkoušení / hodnocení a je plně založeno na zkušenostech a úsudku examínátora. Přístup examínátora hraje zásadní roli, protože nervozita uchazeče může ovlivnit jeho schopnost adekvátně reagovat.

Examinátor by měl usilovat o vytvoření přátelské a uvolněné atmosféry, která pomáhá snížit stres a nervozitu uchazeče. Klidný a profesionální přístup examínátora před letem i během něj může pozitivně ovlivnit výkon uchazeče. Naopak negativní nebo nepřátelský přístup může výrazně zhoršit schopnost uchazeče předvést své dovednosti a měl by být zcela vyloučen.

9.3 Komunikace se žadatelem

Komunikace mezi examínátorem a žadatelem je klíčová pro efektivní provedení zkoušky. Vzhledem k omezeným možnostem vizuálního kontaktu v kokpitu nebo simulátoru se examínátor musí soustředit na jasnou a srozumitelnou komunikaci. Nepřesná nebo nejednoznačná sdělení mohou žadatele zmást a zvýšit riziko chyb.

- Poskytovat žadateli jasné a konkrétní instrukce.
- Hovořit zřetelně a srozumitelně, aby nedocházelo k nedorozuměním.
- Používat stručné a snadno pochopitelné formulace.
- Pokud je to nutné, připomenout žadateli pořadí kroků nebo událostí (například při postupu po nezdařeném přiblížení).

9.4 Ústní otázky během zkoušky:

Examinátor by měl během praktické zkoušky hodnotit znalosti žadatele v souladu s požadovanou úrovní dovedností podle příslušného dodatku části FCL. Kladení otázek je součástí celé praktické zkoušky / přezkoušení / hodnocení, avšak během letové části by měl examínátor používat otázky uvážlivě, aby nenarušil bezpečnost letu.

- Otázky klást v přiměřených okamžicích, kdy nehrozí rozptylování žadatele.
- Zajistit, aby otázky byly relevantní a přiměřené hodnocené úrovni dovedností.

- Vyvarovat se situací, kdy otázky mohou způsobit zmatek nebo ohrozit bezpečnost letu.

9.5 Záznamy během zkoušky

Během zkoušky či přezkoušení by měl examinátor provádět záznam letu a hodnotící záznamy, aby je mohl použít při poletovém rozboru.

9.6 Opakování jednotlivých položek, postupů

Manévr nebo postup, který se uchazeči nepovede, může být jednou zopakován, a to ještě v rámci téhož letu během zkoušky. Examinátor může zkoušku kdykoliv přerušit, pokud usoudí, že uchazečova demonstrace pilotních dovedností vyžaduje úplné opakování celé zkoušky.

9.7 Opravená chyba

Examinátor nemusí nutně hodnotit negativně situaci, kdy si uchazeč chybu samostatně (tedy bez komentáře examinátora či jeho zásahu do řízení) uvědomí a koriguje ji správným způsobem.

9.8 Cíle a obsah zkoušek, přezkoušení a hodnocení

- Ověření odborné způsobilosti
 - Posoudit, zda uchazeč splňuje požadavky na odborné znalosti, dovednosti a schopnosti potřebné pro bezpečný výkon práv plynoucích z příslušného průkazu způsobilosti, kvalifikace nebo osvědčení.
 - Posoudit, zda uchazeč má požadovanou úroveň znalostí a dovedností.
- Zlepšení výcviku v ATO/DTO
 - Přenést získané poznatky o úrovni výcviku uchazečů, například nejčastěji se opakující chyby, a tím napomáhat zlepšení kvality výcviku v ATO/DTO.
- Standardizace postupů a dovedností
 - Přispívat k udržování a, kde je to možné, ke zlepšování standardů bezpečnosti letu tím, že examinátoři při zkouškách nebo přezkoušeních demonstrují vysokou úroveň leteckého umění a disciplíny při letu.

9.9 Celkový obsah zkoušky / přezkoušení / hodnocení

Let při zkoušce / přezkoušení / hodnocení musí být proveden v souladu s příručkou pro letovou způsobilost letadla (AFM) a provozní příručkou letadla (AOM), je-li použitelná. Let musí rovněž respektovat omezení specifikovaná v provozní příručce schválené výcvikové organizace (ATO), o kterých by ATO měla examinátora informovat.

- Ústní zkouška na zemi (kde je to použitelné):
 - všeobecné znalosti letadla a výkonnosti,
 - postupy pro plánování a provoz,
 - další položky nebo části vztahující se ke zkoušce či přezkoušení.

- Předletová příprava:
 - poslušnost zkoušky nebo přezkoušení,
 - nastavení výkonu, určení rychlostí a minim pro přiblížení, je-li to použitelné,
 - bezpečnostní úvahy.
- Úlohy předváděné za letu:
 - všechny úlohy nebo části vztahující se ke zkoušce či přezkoušení.
- Poletový rozbor:
 - vyhodnocení nebo ohodnocení uchazeče,
 - pořízení dokumentace zkoušky či přezkoušení, pokud možno za přítomnosti instruktora uchazeče.

9.10 Specifika hodnocení odborné způsobilosti instruktora

Hodnocení odborné způsobilosti je navrženo tak, aby posoudilo schopnosti uchazeče jako instruktora podle požadavků příslušného osvědčení. Toto hodnocení se skládá ze dvou částí:

- Teoretická část:
 - Zahrnuje zkušební přednášku o maximální délce 45 minut.
 - Ústní zkoušku zahrnující témata základních kompetencí instruktora: vyučování a sebevzdělávání obsažené v kurzu pro instruktory.
 - Examinátor by měl předem poskytnout uchazeči informace o tématu hodnocení, aby měl dostatek času na přípravu přednášky a odpovídajícího letového cvičení.
- Praktická část:
 - Uchazeč zaujímá místo běžně obsazované instruktorem (v simulátoru sedadlo instruktora).
 - Examinátor je v roli „studenta“. Uchazeč má za úkol vysvětlit příslušné cviky, demonstrovat jejich provedení a poté umožnit „studentovi“ provést tytéž manévry.
 - Uchazeč by měl chyby „studenta“ opravovat slovně nebo, pokud je to nezbytné, fyzicky zasáhnout.
- Dodatečné úkoly vybrané z kurzu instruktora
 - Hodnocení odborné způsobilosti zahrnuje také dodatečné úkoly, které určí examinator po dohodě s uchazečem před zahájením hodnocení. Tyto úkoly by měly odpovídat výcvikovým požadavkům na příslušné osvědčení instruktora.

9.11 Specifika hodnocení odborné způsobilosti examinátora

Hodnocení examinátora se zaměřuje na posouzení jeho schopností vykonávat činnosti spojené s prováděním zkoušek, přezkoušení nebo hodnocení odborné způsobilosti jiných osob. Hodnocení zahrnuje schopnost examinátora udržovat vysokou úroveň standardizace, přesnosti a nestrannosti. Hodnocení musí provádět inspektor ÚCL nebo starší examinátor, který byl speciálně pověřen ÚCL ke každému jednomu hodnocení (viz postup CAA-ZLP-131 Standardizace examinátorů – letoun / vrtulník).

Uchazeč musí předem poskytnout informace o zvoleném scénáři zkoušky nebo přezkoušení, včetně trasy letu a obsahu testu, aby inspektor mohl ověřit jeho shodu s příslušnými požadavky části Part-FCL.

- Předletová příprava:
 - cíl zkoušky / přezkoušení / hodnocení,
 - bezpečnostní a nouzové postupy,
 - kritéria hodnocení (uspěl/neuspěl/částečně uspěl).
- Praktická část:
 - Uchazeč v roli examinátora hodnotí výkon „hodnoceného“ (role, kterou může simulovat inspektor nebo další účastník).
 - Uchazeč musí během testu přesně zaznamenávat poznámky a výkon „hodnoceného“.
 - Uchazeč musí zajistit bezpečný průběh letu, případně zasáhnout při kritických situacích.
- Posouzení kompetencí:
 - Inspektor sleduje, zda „hodnocený“ dokáže správně identifikovat klíčové chyby, vyhodnotit výkon „hodnoceného“ a poskytnout relevantní zpětnou vazbu.
 - Uchazeč musí prokázat znalost předpisů a schopnost je aplikovat v praxi.
- Poletový rozbor a debriefing
 - Uchazeč je povinen provést objektivní a strukturovaný rozbor výkonu „hodnoceného“.
 - Rozbor by měl zahrnovat silné stránky, identifikované chyby a doporučení pro zlepšení.
- Dokumentace výsledků
 - Uchazeč správně vyplní veškeré formuláře a zajistí odeslání výsledků příslušnému úřadu.

9.12 Examinátor v roli uchazeče

Při hodnocení instruktora examinátorem nebo hodnocení examinátora starším examinátorem, kdy na palubě není přítomen uchazeč podstupující výcvik nebo hodnocení,

přebírá tuto roli hodnotící examinátor. V takovém případě hodnotící examinátor simuluje běžné chyby, na které musí hodnocený instruktor nebo examinátor adekvátně reagovat. To zahrnuje případné zásahy do řízení během letu, vyhodnocení výsledku hodnocení a provedení poletového rozboru.

ZÁMĚRNĚ VYNECHÁNO

10 Průběh zkoušky / přezkoušení / hodnocení

10.1 Předletová příprava

10.1.1 Vlastní příprava examinátora

Examinátor je povinen připravit scénář zkoušky / přezkoušení / hodnocení tak, aby uchazeč jasně porozuměl průběhu a zároveň byla zachována maximální úroveň bezpečnosti. Plánování musí zajistit splnění všech požadavků na zkoušku / přezkoušení / hodnocení, přičemž posloupnost prováděných úkonů by měla efektivně využívat vzdušný i pozemní prostor a dobu letu.

Examinátor by měl mít přehled o všech aspektech souvisejících s přípravou zkoušky / přezkoušení / hodnocení. Před setkáním s uchazečem musí examinátor provést vlastní přípravu, tj. obsah zkoušky / přezkoušení / hodnocení, kontrola počasí, Notamy, další omezení ve vzdušném prostoru, použité letiště, mapy, včetně získání nebo potvrzení slotu ATC, je-li to nutné, rozbor hmotnosti a vyvážení, apod.

Examinátor naplánuje zkoušku nebo přezkoušení v souladu s požadavky části FCL. Budou prováděny pouze manévry a postupy stanovené v příslušném formuláři zkoušky či přezkoušení. Každá položka zkoušky musí být dokončena a posouzena individuálně, přičemž examinátor má právo upravit posloupnost položek podle potřeby.

10.1.2 Úvodní briefing a vymezení role examinátora

Examinátor by měl na začátku briefingu sdělit účel zkoušky a vymežit svou roli, aby bylo jasné, že se jedná o zkoušku, nikoliv o výcvik. Uchazeč by měl přistupovat ke zkoušce, jako by se jednalo o skutečný let. Examinátor uchazeči zdůrazní, že má právo klást otázky.

10.1.3 Velitel letadla (PIC)

Při provádění zkoušky v letadle musí být jasně definovány role examinátora a uchazeče, zejména pokud jde o reálné nebo simulované mimořádné situace. Během letu musí být vždy jednoznačně stanoveno, kdo má kontrolu nad letadlem. Před letem by piloti měli provést předletovou přípravu, která bude zahrnovat přezkoumání postupů pro předávání řízení letadla. Examinátor je velitelem letadla, uchazeč převádí schopnost působit ve funkci velitele letadla a vykonává všechny úkoly a odpovědnosti velitele letadla, včetně rozhodování a řízení letu (SPIC). Examinátor zasahuje jen v případě potřeby (např. pro bezpečnost nebo opravu kritických chyb).

10.1.4 Doporučená posloupnost předletové přípravy:

- účel letu;
- podle potřeby kontroly průkazu způsobilosti;
- prostor pro otázky uchazeče;
- provozní postupy, které se musí dodržovat (např. provozní příručka);
- zhodnocení počasí;
- rozsah provozních oprávnění uchazeče a examinátora;
- cíle, se kterými by se měl uchazeč ztotožnit;

- simulované předpoklady počasí (např. námraza, základna oblačnosti);
- zakrytí kabiny (je-li použitelné);
- obsah úlohy, která se má plnit;
- dohodnutá rychlost a parametry pilotáže (např. V-rychlosti, úhel náklonu, minima pro přiblížení);
- použití RT;
- rozdělení úloh mezi uchazečem a examínátorem (např. během nouzových případů);
- administrativní postupy (např. podání letového plánu).

10.1.5 Plánování letu a příprava letu

Plánování letu a příprava musí být provedena uchazečem zcela samostatně s využitím dostupných informací. Uchazeč může použít jakékoliv zdroje informací, své zápisky, checklisty, apod.

- Zhodnocení počasí
 - analýza meteorologické situace
 - zprávy METAR, aktuální situace, teploty a dohlednosti
 - srážkový radar

Uchazeč musí posoudit meteorologické podmínky a rozhodnout, zda bude v letu pokračovat, či nikoliv. Uchazeč musí zohlednit požadavky všech částí zkoušky / přezkoušení / hodnocení, které má absolvovat. Examinátor by měl posoudit rozhodnutí uchazeče. Rozhodnutí pokračovat v letu, pokud je předpověď počasí pod limity vyžadovanými pro dokončení letu, bude považováno za neúspěšnou položku zkoušky.

- plánování letu:
 - podání letového plánu (je-li použitelné)
 - plánování trasy letu
 - letecké prostory a chování v nich, maximální výška letu
 - zprávy Notam, AUP, UUP
 - omezení a další požadavky ve vztahu k zamýšlenému letu, případná radiokorespondence, množství paliva.
- data o vrtulníku:
 - kontrola platnosti potřebných dokladů
 - výpočet a kontrola hmotnostních omezení
 - další letová omezení vrtulníku.

Plánování letu a příprava musí být provedena uchazečem zcela samostatně s využitím dostupných informací. Uchazeč může použít jakékoliv zdroje informací, své zápisky, checklisty, apod.

10.1.6 Poznámky k průběhu předletové přípravy:

- Uchazeč by měl prokázat, že má v provádění předletové přípravy jistotu, že se v problematice orientuje, má dobrý systém. Examinátor by měl tento systém respektovat a na případné odlišnosti od examinátorových zvyklostí upozornit až při poletovém rozboru, pokud tak examinátor uzná za vhodné. Examinátor by měl hodnotit úplnost a správnost předletové přípravy, že je uchazeč schopen efektivně shromáždit podstatné informace vázající se k zamýšlenému letu.
- Examinátor předletovou přípravu neřídí, měl by ji pouze pozorovat. Předletová příprava probíhá v přátelské a relaxované atmosféře. Není žádoucí konfrontační, nebo jinak negativní přístup.
- Examinátor by neměl pokládat doplňující dotazy, mimo případ, že uchazeč opomíjí některou část předletové přípravy anebo pracuje s evidentně nesprávnými vstupními daty. Neměl by dávat doplňující dotazy, zkouška / přezkoušení / hodnocení nemá suplovat teoretickou zkoušku, ale pokud by vyhodnotil, že uchazeč má mezery v předletové přípravě způsobené základními neznalostmi, které by mohly mít vážné důsledky pro bezpečnost letu, je povinen takovou zkoušku / přezkoušení / hodnocení ukončit a informovat HT ATO / DTO.
- Uchazeč si může donést jakékoliv materiály a pomůcky
- Je vhodné postupovat formou checklistu. Checklist si vyhotoví uchazeč nebo je vytvořen ATO / DTO.
- Cílem examinátora je posouzení, zda je uchazeč schopný se samostatně připravit na let.
- Je povinností uchazeče, aby zajistil, že předletová příprava se koná na klidném a čistém místě, kde je zajištěno připojení k internetu, například prostřednictvím datového připojení mobilního operátora.

10.1.7 Hodnocení předletové přípravy

Examinátor prověří, že příprava uchazeče je ve správném formátu a neobsahuje zásadní nedostatky. Za nevyhovující stav při předletové přípravě se považuje:

- Uchazeč zcela opomene některou z částí předletové přípravy, např. nezkontroluje letecké prostory, nebezpečné meteorologické jevy, aktuální počasí, apod.
- Špatné plánování času: Uchazeč zahájí let, který nelze bezpečně provést z důvodu nedostatku času.
- V dané části ukáže hrubé nedostatky.

10.1.8 Nevyhovující předletová příprava

Je-li předletová příprava examinátorem hodnocena jako nevyhovující, zkouška / přezkoušení / hodnocení se v tomto bodě ukončí s hodnocením „Neuspěl“.

10.1.9 Schválení předletové přípravy

Po schválení předletové přípravy examínátorem seznámí examínátor uchazeče s průběhem letu. Examínátor se musí ujistit, že uchazeč pochopil úlohu examínátora na palubě během zkoušky / přezkoušení / hodnocení.

10.2 Průběh letu

10.2.1 Plán průběhu letu

Examínátor nastíní plánovaný průběh letu, co od uchazeče očekává, a v které fázi letu. Tyto požadavky potom v průběhu letu nemění.

10.2.2 Velitel letadla

Examínátor je velitelem letadla a je odpovědný za bezpečnost letu a provedení letu v souladu s platnou legislativou a povoleními ATC.

10.2.3 Poznámky k průběhu letu:

- Examínátor musí dát uchazeči dostatek času a prostoru na přípravu a provedení jednotlivých prvků.
- Kde zkouška / přezkoušení / hodnocení vyžaduje posouzení základních prvků pilotáže jako stoupání, klesání, vodorovný ustálený let, let v blízkosti země, měl by examínátor tyto prvky plánovat a hodnotit spíše ve fázích vzlet, přiblížení na přistání, přistání, než je provádět jako samostatné obraty, nebo se rozhodnout dle aktuální potřeby a informovat předtím uchazeče.
- Za letu by měl examínátor umožnit uchazeči předvést své schopnosti, dovednosti a znalosti bez vnější pomoci nebo vnějších zásahů. Všechny negativní komentáře, kritiku a posouzení je třeba nechat na poletový rozbor. Současně by měl examínátor navodit takovou atmosféru, aby uchazeč mohl plně předvést své schopnosti.
- Používání nerelevantní komunikace by mělo být během zkoušky omezeno na minimum.. Konverzace by měla být omezena, s výjimkou pokynů vztahujících se k obsahu zkoušky / přezkoušení / hodnocení a rad pro předejití nebezpečných situací.
- Examínátor si musí dát pozor, aby nerozptyloval uchazeče, případně negativně neovlivňoval jeho rozhodování.
- Stresové situace není třeba simulovat, uchazeč je ve stresu prostým faktem, že se jedná o zkoušku / přezkoušení / hodnocení.
- Předpokládá se, že examínátor bude používat zdravý úsudek při simulaci nouzových postupů ve vztahu k místním podmínkám a bezpečnosti celkově. Je přípustnou praxí, aby se některé nouzové postupy simulovaly před nebo po letu na zemi.
- Obecně se považuje za přípustné jedno opakování neúspěšného provedení některého z manévru. Opakovaný neúspěch by měl být examínátorem hodnocen negativně.
- Examínátor se může rozhodnout, že část zkoušky nelze provést z hlediska špatných meteorologických podmínek, omezení ATC, nebo omezení vrtulníku. Také musí

zvážit činnost uchazeče, který by tato omezení měl oznámit examinátorovi a navrhnout vlastní rozhodnutí.

- V případě že uchazeč neuspěje v některé položce zkoušky / přezkoušení / hodnocení a examinátorovi je jasné, že jí nebo některé části bude nutné opakovat, oznámí tuto skutečnost uchazeči a provede domluvu, zda chce uchazeč v letu pokračovat a provést posouzení zbývajících prvků zkoušky / přezkoušení / hodnocení (bez vlivu na výsledek) anebo zkoušku / přezkoušení / hodnocení přerušit.

10.2.4 Příklady chyb pilotáže

Níže uvedené chyby pilotáže uchazeče by měly automaticky vést k neúspěšnému hodnocení příslušné části zkoušky / přezkoušení / hodnocení:

- Nedostatečná příprava: Neprovedení předletové prohlídky nebo opomenutí některé její důležité části.
- Neznalost komunikace: Uchazeč neví, jak a co správně sdělit řízení letového provozu (ATC).
- Ohrožení bezpečnosti letu: Vzniknou závažné pochybnosti o schopnosti uchazeče bezpečně vyhnout překážkám v trajektorii letu.
- Nedostatky v nouzových postupech: Významné chyby při provedení nouzového postupu, jeho neznalost nebo neschopnost jej provést podle standardů.
- Neadekvátní reakce: Uchazeč nereaguje včas a správně na události během letu. Projevuje nejistotu při rozhodování, rozpočtech nebo odhadech nutných k dalšímu letu.
- Neschopnost napravit chyby: Uchazeč si neuvědomuje vlastní chyby a aktivně je neřeší.
- Riziko selhání postupu: Vznikají závažné pochybnosti o úspěšném dokončení prováděných postupů nebo manévru.
- Škody během letu: Během letu došlo k poškození majetku třetích stran.
- Chyby v ovládní letadla: Letové manévry jsou prováděny neplynule, s většími než povolenými odchylkami od požadovaných parametrů, jako jsou rychlosti, trajektorie nebo výšky.

10.2.5 Více letů při zkoušce / přezkoušení / hodnocení

Uchazeč musí úspěšně absolvovat všechny příslušné položky zkoušky / přezkoušení / hodnocení. Pokud je nutné provést více než jeden let, musí být tyto lety uskutečněny v co nejkratším časovém rozmezí, nejpozději však do šesti měsíců od prvního letu.

ZÁMĚRNĚ VYNECHÁNO

11 Hodnocení zkoušky / přezkoušení / hodnocení

11.1 Poletový rozbor

11.1.1 Záznamy examinátora

Před zahájením poletového rozboru by si měl examinátor zkontrolovat své záznamy a posoudit splnění jednotlivých prvků, ujasnit si hlavní chyby, případně zhodnotit požadavek na opakování celé zkoušky / přezkoušení / hodnocení nebo jednotlivých částí, případně požadavku na dodatečný výcvik.

11.1.2 Postup examinátora:

- Examinátor by měl provést jasný a nezaujatý poletový rozbor založený na konkrétních faktech.
- Rovnováha mezi přátelským přístupem a nezaujatým postojem by měla být nastolena.
- Pro zhodnocení zkoušky / přezkoušení / hodnocení může examinátor v této části položit dodatečné otázky, aby zjistil, proč uchazeč postupoval daným způsobem.

11.1.3 Uchazeč úspěš

- Uchazeč předvedl požadovanou úroveň znalostí, dovedností a způsobilosti.
- Splnil všechny požadavky zkoušky / přezkoušení / hodnocení, včetně zachování letových tolerancí, pokud jsou relevantní.
- Jeho výkon byl stabilní a neohrozil bezpečnost letu.

Je-li examinátor spokojen s výsledky uchazeče, oznámí výsledek zkoušky / přezkoušení / hodnocení jako „úspěš“ a poté provede hodnocení jednotlivých částí, kde upozorní uchazeče na případné nedostatky. Tyto nedostatky může doplnit radami, jak se jim v budoucnu vyhnout, a zároveň vyzdvihne části, kde uchazeč prokázal výtečné dovednosti. Při poletovém rozboru je vhodné použít styl pomocných otázek, aby měl uchazeč maximální užitek z rozboru.

11.1.4 Uchazeč úspěš částečně

- Uchazeč předvedl požadovanou úroveň znalostí, dovedností a způsobilosti pouze v části zkoušky / přezkoušení / hodnocení, v jiných částech však nesplnil požadavky na předepsanou úroveň (za dodržení pravidel popsanych u každé zkoušky).
- Z důvodu nedokončení některých prvků nebo sekcí je nutný další let pro dokončení zkoušky.

11.1.5 Uchazeč neúspěš:

- Byly překročeny tolerance stanovené pro letovou zkoušku, přestože examinátor přihlédl k neočekávaným odchylkám způsobeným turbulencí nebo pokyny ATC.
- Cíl zkoušky nebo přezkoušení nebyl splněn.
- Cíl úlohy byl sice splněn, avšak na úkor bezpečnosti letu, dodržení pravidel nebo předpisů, projevů nedostatečné pilotní dovednosti či hrubého zacházení s řízením.

- Uchazeč neprokázal přijatelnou úroveň teoretických znalostí.
- Uchazeč neprokázal přijatelnou úroveň schopnosti zvládnout řízení letu.
- Examinátor nebo bezpečnostní pilot musel zasáhnout do řízení letadla v zájmu zajištění bezpečnosti.

V případě neúspěšného uchazeče se po oznámení výsledku zaměří poletový rozbor na konkrétní oblasti, které vedly k neúspěchu.

11.1.6 Postup examinátora: Uchazeč uspěl částečně nebo neuspěl:

Examinátor by měl:

- položit doplňující otázky pro doplnění výsledků
- ukázat záznamy výsledků zkoušky
- poukázat na důvody neúspěchu a rozebrat jednotlivé položky v pořadí dle závažnosti chyb
- probrat s uchazečem požadavky opakování celé zkoušky / přezkoušení / hodnocení nebo jednotlivé části, případně požadavky na dodatečný výcvik
- probrat s uchazečem způsob přípravy na opakovanou zkoušku / přezkoušení / hodnocení.
- při tom může být použito:
 - začít rozbor vysvětlením chyb
 - nejprve vysvětlit nejzávažnější chyby
 - položit jasné otázky a nechat si podat vysvětlení uchazečem
 - zavést s uchazečem postup společného zamyšlení se nad chybami a vysvětlení v diskusi
 - shrnout hodnocení jako celek a oznámit závěr (může být vhodné nechat uchazeče provést shrnutí)
- následující body mohou být dle rozhodnutí examinátora prodiskutovány:
 - jak se vyhnout konkrétním chybám
 - diskuse s uchazečem k rozhodnutím examinátora
 - jakékoli rady, které považuje examinátor za užitečné pro uchazeče
 - vyzdvihnout kladných částí zkoušky / přezkoušení / hodnocení
- všeobecné pokyny:
 - buďte jasní a konkrétní
 - buďte objektivní
 - buďte konstruktivní (jak se vyhnout chybě nebo ji opravit)
 - buďte připraven uznat chybu (zdvořile)

- buďte připraven prodiskutovat výcvik s HT ATO / DTO
- povzbuďte uchazeče k provádění vlastního rozboru chyb
- zvažte ostražitost uchazeče za letu, přesnost radiokomunikace,
- poslouchajte
- vyhněte se následujícímu:
 - žádat uchazeče, aby se sám hodnotil
 - vydávat všeobecné, nejasné pokyny
 - být emotivní, agresivní
 - být osobní
 - přehánění
 - nesouvislému projevu
 - rozebírat položky, u kterých si nejste jistý
 - kritizovat ATO / DTO nebo provozovatele.

ZÁMĚRNĚ VYNECHÁNO

12 Přerušení a opakování zkoušky

12.1 Přerušení zkoušky / přezkoušení / hodnocení:

- Examinátor může přerušit zkoušku / přezkoušení / hodnocení s výsledkem neuspěl:
 - Pokud je zřejmé, že uchazeč není schopen předvést požadovanou úroveň dovedností, znalostí nebo způsobilosti.
 - Z bezpečnostních důvodů.
- Uchazeč může přerušit zkoušku / přezkoušení / hodnocení:
 - Pokud tak učiní bez oprávněného důvodu, je hodnocena jako „neuspěl“ nebo „uspěl částečně“.
 - Pokud je důvod oprávněný, zkouška je hodnocena jako „nedokončená“ a neúspěšné nebo neprováděné položky se provedou v dalším letu. Taková zkouška není hodnocena jako neúspěšná a není vyžadován dodatečný výcvik.

12.2 Opakování zkoušky

- LAPL(H), PPL(H), CPL(H), IR(H)
 - Neúspěch v jakékoli položce znamená neúspěch celého oddílu.
 - Pokud uchazeč neuspěje pouze v jednom oddílu, opakuje pouze tento oddíl.
 - Pokud uchazeč neuspěje ve více než jednom oddílu, opakuje celou zkoušku.
 - Neúspěch při opakování oddílu nebo selhání v jiném oddílu znamená opakování celé zkoušky.
 - Pokud uchazeč neuspěje ve všech oddílech zkoušky ve dvou pokusech, je nutný dodatečný výcvik.
- ATPL(H) + SPH a MPH
 - Neúspěch ve více než 5 položkách znamená opakování celé zkoušky.
 - Pokud uchazeč neuspěje maximálně v 5 položkách, opakuje pouze tyto položky.
 - Neúspěch v opakování nebo v jiné položce již absolvované znamená opakování celé zkoušky.
- Instruktoři a examinatoři
 - Neúspěch v jakémkoli prvku vyžaduje opakování celého hodnocení, s výjimkou prvků, které lze opakovat odděleně.

oddíl

položka

ODDÍL 1 PŘEDLETOVÉ POSTUPY	
a	Znalost vrtulníku palivo, hmotnost plánování letu, d počasí
b	Předletová prohlídka a účel
c	Prohlídka pilotní spouštění motoru
d	Kontroly komunikace vybavení, výběr
e	Postupy před vzletem postupy, dodržování
f	Parkování, vypnutí
ODDÍL 2 — MANÉVRY A OMEZENÉ PROSTOR	
a	Vzlet a přistání (
b	Pojíždění, vzduš
c	Viseň na místě : větrem
d	Otáčení ve viser doprava

12.3 Dodatečný výcvik

Dodatečný výcvik je vyžadován především v těchto případech:

- pokud uchazeč neuspěl v některé části zkoušky po dvou pokusech,
- pokud uplynula příliš dlouhá doba mezi dvěma pokusy,
- pokud od doporučení k provedení zkoušky uběhl delší čas, což mohlo vést k poklesu dovedností nebo ztrátě nezbytných znalostí pro úspěšné absolvování zkoušky,

Cílem dodatečného výcviku je odstranit identifikované nedostatky, například slabé stránky odhalené během zkoušky / přezkoušení / hodnocení, a připravit uchazeče na splnění požadovaných standardů. Doporučuje se, aby examinátor předal zpětnou vazbu příslušné ATO / DTO pomocí formuláře CAA-F-SL-033-1-16 Hlášení examinátora – neúspěch u zkoušky. ATO / DTO následně zajistí vytvoření plánu dodatečného výcviku. Tento plán by měl zahrnovat potřebné kroky k obnovení kompetencí a být zakončen vydáním nového doporučení ke zkoušce.

Po dokončení výcviku musí být examinátorovi předloženy záznamy o absolvovaném výcviku spolu s novým doporučením ke zkoušce.

Examinátorům se doporučuje zohlednit dobu, která uplynula od vydání doporučení ke zkoušce ATO. Za vhodnou dobu se považuje, pokud doporučení není starší než 1 měsíc. Pokud od jeho vydání uplynula delší doba, měl by examinátor požadovat, aby si uchazeč zajistil nové doporučení od ATO. ATO následně posoudí aktuální připravenost uchazeče a rozhodne, zda je nutné absolvovat dodatečný výcvik a v jakém rozsahu.

12.4 Opakované přezkoušení neúspěšného uchazeče

Tentýž examinátor by neměl znovu přezkoušovat neúspěšného uchazeče bez jeho souhlasu.

ZÁMĚRNĚ VYNECHÁNO

13 Administrativní požadavky

13.1 Formulář žádosti a zprávy

Formulář žádosti a zprávy vyplňuje examinátor v průběhu každé zkoušky / přezkoušení / hodnocení. Originál předá uchazeči a jednu kopii si ponechá.

Formuláře žádosti a zprávy lze získat kliknutím na tyto odkazy:

Česky: <https://www.caa.cz/zpusobilost-leteckeho-personalu/examinatori/>

Anglicky: <https://www.caa.cz/zpusobilost-leteckeho-personalu/examinatori/>

Pokud je součástí zkoušky pro vydání průkazu i zkouška pro vydání, prodloužení nebo obnovu typové kvalifikace, je nutné kromě formuláře zkoušky pro průkaz vyplnit také formulář „ATPL, výcvik, zkouška dovednosti a přezkoušení odborné způsobilosti pro jednopilotní/vícepilotní vrtulníky“.

Formulář žádosti a zprávy podepisuje examinátor i uchazeč.

13.2 Zápis do zápisníku letů

Každou zkoušku dovednosti, přezkoušení odborné způsobilosti a hodnocení odborné způsobilosti s examinátorem musí v zápisníku letů uchazeče potvrdit podpisem examinátor, který ji prováděl.

V případě elektronického zápisníku musí žadatel používat aplikaci elektronického zápisníku letů, která umožňuje digitální podpis letů examinátorem. Examinátor podepíše záznam podle následujících možností: digitální podpis v aplikaci (pokud aplikace umožňuje přímý podpis na dotykovém zařízení, podepíše záznam přímo), použitím certifikátu (pokud aplikace podporuje digitální certifikáty, examinátor může připojit certifikovaný podpis), export do PDF – pokud aplikace neumožňuje přímý digitální podpis, žadatel exportuje zápisník do PDF a zajistí podpis examinátora offline.

Doba letu PIC: Uchazeč o průkaz nebo držitel průkazu pilota si může zaznamenat jako PIC veškerou dobu letu úspěšně dokončených zkoušek dovednosti, přezkoušení odborné způsobilosti a hodnocení odborné způsobilosti. Examinátor si zaznamenává jako PIC veškerou dobu letu, během které sedí na pilotním sedadle a působí jako examinátor na palubě letadla.

Doba letu DUAL (dvojí): V případě neúspěchu nebo částečného úspěchu u zkoušky si uchazeč o průkaz nebo držitel průkazu pilota dobu letu zaznamená jako dvojí.

13.3 Ruční zápisy do průkazu

Povolené ruční zápisy: Povoleno pouze zápisy v případě obnov a prodloužení kvalifikací a osvědčení za předpokladu, že kvalifikace je stále předtištěná v průkazu (v případě přístrojové kvalifikace max. do 7-mi let).

Nepovolené ruční zápisy:

- Přístrojovou kvalifikaci, jejíž platnost uplynula před více než 7-mi lety, není povoleno ručně prodlužovat v průkazu pilota.

- Examinátor nemá povoleno ručně zapisovat žádné nové kvalifikace.
- Examinátor nemá povoleno měnit způsob zápisu kvalifikací, rozšířit nebo omezit práva kvalifikace, která je průkazu předtištěná.

Pokud kvalifikace není uvedena v průkazu, musí uchazeč požádat o změnu průkazu ÚCL.

13.4 Formulář žádosti o průkaz způsobilosti / přístrojovou kvalifikaci

Úspěšně vykonanou zkoušku examinátor také zaznamená do formuláře žádosti o průkaz způsobilosti / přístrojovou kvalifikaci.

13.5 Zpráva o výsledku zkoušky ÚCL

Examinátor zajistí, aby po každé vykonané zkoušce dovednosti, přezkoušení odborné způsobilosti nebo hodnocení odborné způsobilosti byla doručena zpráva o výsledku ÚCL na e-mail podatelna@caa.cz. Zprávu doručí sám nebo prostřednictvím výcvikové organizace.

Zpráva musí obsahovat dobře čitelné skeny (dle použitelnosti):

- Formuláře žádosti a zprávy
- Kopie průkazu uchazeče (pokud examinátor prováděl ruční zápis)
- Potvrzení o udržovacím výcviku uchazeče z ATO nebo DTO (při obnově kvalifikace nebo osvědčení).

Pozn.: V případě, že examinátor provede ruční zápis do průkazu uchazeče, měl by uchazeče poučit, aby formulář žádosti a zprávy již sám nezasílal na ÚCL. Odeslání těchto dokumentů zajistí přímo examinátor, důvodem je, aby se předešlo duplicitní evidenci na ÚCL.

13.6 Doba uchovávání záznamů

Examinátor je povinen uchovávat záznamy o všech zkouškách / přezkoušeních / hodnoceních, které provedl, a o jejich výsledcích po dobu 5 let.

13.7 Předkládání záznamů

Examinátor je povinen na požádání ÚCL nebo příslušného úřadu mu předložit veškeré záznamy a zprávy i jakékoliv další informace o zkouškách / přezkoušeních / hodnoceních, které provedl.

13.8 Hlášení examinátora – neúspěch u zkoušky

V případě neúspěšné zkoušky examinátor vyplní Formulář CAA-F-SL-033-1-16 - Hlášení examinátora – neúspěch u zkoušky / přezkoušení / hodnocení, který je určen pro zaznamenání informací o neúspěšném výsledku zkoušky / přezkoušení / hodnocení. Formulář umožňuje přesně popsat části nebo položky zkoušky / přezkoušení / hodnocení, ve kterých uchazeč neuspěl a poskytuje prostor pro stanovení povinného nebo doporučeného doplňujícího výcviku nezbytného pro odstranění zjištěných nedostatků.

13.9 Nesouhlas uchazeče

Nesouhlas uchazeče s hodnocením a případný komentář je třeba zapsat do formuláře CAA-F-SL-033-1-16 - Hlášení examinátora – neúspěch u zkoušky a podepsat examinátorem i uchazečem.

Formulář CAA-F-SL-033-1-16:

[Hlaseni-examinatora-neuspech-u-zkousky.docx](#)

ZÁMĚRNĚ VYNECHÁNO

14 Ochrana osobních údajů

14.1 Zákonná úprava

Ochranu osobních údajů upravuje zákon č. 101/2000 Sb., o ochraně osobních údajů a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů.

14.2 Předmět zákona

Ochrana osobních údajů fyzických osob, práva a povinnosti při zpracování těchto údajů a stanovení podmínek, za nichž se uskutečňuje jejich předávání do jiných států.

14.3 Působnost zákona

- Tento zákon se vztahuje na osobní údaje, které zpracovávají státní orgány, orgány územní samosprávy, jiné orgány veřejné moci, jakož i fyzické a právnické osoby
- tento zákon se vztahuje na veškeré zpracovávání osobních údajů, ať k němu dochází automatizovaně nebo jinými prostředky,
- tento zákon se nevztahuje na zpracování osobních údajů, které provádí fyzická osoba výlučně pro osobní potřebu,
- tento zákon se nevztahuje na nahodilé shromažďování osobních údajů, pokud tyto údaje nejsou dále zpracovávány.

14.4 Vymezení pojmů

- **Osobní údaj:** Jakákoliv informace týkající se určeného nebo určitelného subjektu údajů. Subjekt údajů se považuje za určený nebo určitelný, jestliže lze subjekt údajů přímo či nepřímo identifikovat zejména na základě čísla, kódu nebo jednoho či více prvků, specifických pro jeho fyzickou, fyziologickou, psychickou, ekonomickou, kulturní nebo sociální identitu (např. jméno, příjmení, titul, datum a místo narození, trvalé bydliště, státní občanství, číslo průkazu totožnosti, fotografie).
- **Zveřejněný osobní údaj:** Osobní údaj zpřístupněný zejména hromadnými sdělovacími prostředky, jiným veřejným sdělením nebo jako součást veřejného seznamu.
- **Citlivý údaj:** Osobní údaj vypovídající o národnostním, rasovém nebo etnickém původu, politických postojích, členství v odborových organizacích, náboženství a filozofickém přesvědčení, odsouzení za trestný čin, zdravotním stavu a sexuálním životě subjektu údajů a genetický údaj subjektu údajů; citlivým údajem je také biometrický údaj, který umožňuje přímou identifikaci subjektu údajů.
- **Subjekt údajů:** Fyzická osoba, k níž se osobní údaje vztahují.
- **Zpracování osobních údajů:** Jakákoliv operace nebo soustava operací, které správce nebo zpracovatel systematicky provádějí s osobními údaji, a to automatizovaně nebo jinými prostředky. Zpracováním osobních údajů se rozumí zejména shromažďování, ukládání na nosiče informací, zpřístupňování, úprava nebo

pozměňování, vyhledávání, používání, předávání, šíření, zveřejňování, uchovávání, výměna, třídění nebo kombinování, blokování a likvidace.

- **Správce:** Každý subjekt, který určuje účel a prostředky zpracování osobních údajů, provádí zpracování a odpovídá za něj. Zpracováním osobních údajů může správce zmocnit nebo pověřit zpracovatele, pokud zvláštní zákon nestanoví jinak. Správcem může být fyzická osoba, právnická osoba, subjekt podnikající i nepodnikající, orgán veřejné moci nebo soukromý subjekt.

14.5 Práva a povinnosti při zpracování osobních údajů:

- Správcům a zpracovatelům jsou při ochraně osobních údajů ukládány především povinnosti, zatímco subjektům údajů jsou dána práva.
- Na ochranu práv subjektů údajů a ke kontrole plnění povinností správce a zpracovatele osobních údajů byl dne 1. června 2000 zřízen *Úřad pro ochranu osobních údajů* se sídlem v Praze. Za neplnění povinností stanovených správcem nebo zpracovatelem osobních údajů hrozí správci nebo zpracovateli osobních údajů sankce dle výše uvedeného zákona.
- Celkový výčet povinností správce (zpracovatele) je uveden v § 5 zákona o ochraně osobních údajů. Mezi základní povinnosti patří:
 - stanovit účel, k němuž mají být osobní údaje zpracovány
 - stanovit prostředky a způsob zpracování osobních údajů
 - zpracovat pouze přesné osobní údaje, je-li to nezbytné, osobní údaje aktualizovat. Zjistí-li správce, že jím zpracované osobní údaje nejsou s ohledem na stanovený účel přesné, provede bez zbytečného odkladu přiměřená opatření, zejména zpracování blokuje a osobní údaje opraví nebo doplní, jinak osobní údaje zlikviduje
 - shromažďovat osobní údaje odpovídající pouze stanovenému účelu a v rozsahu nezbytném pro naplnění stanoveného účelu
 - uchovávat osobní údaje pouze po dobu, která je nezbytná k účelu jejich zpracování
 - zpracovávat osobní údaje pouze v souladu s účelem, k němuž byly shromážděny
 - shromažďovat osobní údaje pouze otevřeně; je vyloučeno shromažďovat údaje pod záminkou jiného účelu nebo jiné činnosti
 - nesdružovat osobní údaje, které byly získány k rozdílným účelům.
- zde je na místě zdůraznit zákaz používání zpracovávaných osobních údajů k soukromým účelům. Správce může zpracovávat osobní údaje pouze se souhlasem subjektu údajů
- výjimky, kdy ke zpracování osobních údajů není nutný souhlas subjektu údajů, jsou taxativně vymezeny v § 5 odst. 2 zákona o ochraně osobních údajů.

14.6 Citlivé údaje

Citlivé údaje examinátor zpracovává v ojedinělých případech, a to převážně, když vyhledává zdravotní stav uchazečů. Je však nutno podotknout, že na rozdíl od ostatních osobních údajů se u citlivých údajů vyžaduje v zásadě vždy souhlas subjektu údajů, tj. písemný a informovaný a navíc musí být subjekt údajů výslovně o svých právech předem poučen (výjimkou je případ, kdy je to nezbytné v zájmu zachování života nebo zdraví subjektu údajů nebo jiné osoby nebo odvrácení bezprostředního závažného nebezpečí hrozící jeho majetku a souhlas nelze získat předem).

14.7 Ochrana subjektu údajů

Při zpracování osobních údajů je nutno dbát na to, aby subjekt údajů neutrpěl újmu na svých právech, zejména na právu na zachování lidské důstojnosti, a také dbát na ochranu před neoprávněným zasahováním do soukromého a osobního života subjektu údajů. Jedná se o požadavek ochrany základních práv upravených v čl. 10 Listiny základních práv a svobod.

14.8 Informace správce osobních údajů

Správce je při shromažďování osobních údajů povinen subjekt údajů včas a řádně informovat o tom, v jakém rozsahu a pro jaký účel budou osobní údaje zpracovány, kdo a jakým způsobem bude osobní údaje zpracovávat a komu mohou být osobní údaje zpřístupněny. Správce musí subjekt údajů informovat o jeho právu přístupu k osobním údajům, právu na opravu osobních údajů a o tom, zda je poskytnutí osobního údaje povinné či dobrovolné. Tyto informace a poučení není správce povinen poskytovat pokud:

- zpracovává osobní údaje pro účely výkonu státní statistické služby, vědecké nebo archivní účely
- zpracování osobních údajů mu ukládá zvláštní zákon
- zpracovává oprávněně zveřejněné osobní údaje
- zpracovává osobní údaje získané se souhlasem subjektu údajů.

14.9 Žádost subjektu údajů

Na základě žádosti subjektu údajů o informaci o zpracování svých osobních údajů je správce povinen žádosti bez zbytečného odkladu vyhovět. Správce má právo za poskytnutí informace požadovat přiměřenou úhradu nepřevyšující náklady nezbytné na poskytnutí informace.

14.10 Zabezpečení osobních údajů

Správce a zpracovatel jsou povinni přijmout taková opatření, aby nemohlo dojít k neoprávněnému nebo nahodilému přístupu k osobním údajům, k jejich změně, zničení či ztrátě, neoprávněným přenosům, k jejich jinému neoprávněnému zpracování, jakož i k jinému zneužití osobních údajů. Tato povinnost platí i po ukončení zpracování osobních údajů.

14.11 Postih za porušení povinností

Ochrana osobních údajů je poskytována též na základě zákona č. 40/2009 Sb., trestní zákoník, ve znění pozdějších předpisů.

14.12 Neoprávněné nakládání s osobními údaji

Může být postižen ten, kdo, byť i z nedbalosti, neoprávněně zveřejní, sdělí, zpřístupní, jinak zpracovává nebo si přisvojí osobní údaje, které byly o jiném shromážděné v souvislosti s výkonem veřejné moci, a způsobí tím vážnou újmu na právech nebo oprávněných zájmech osoby, jíž se osobní údaje týkají, bude potrestán odnětím svobody až na tři léta nebo zákazem činnosti. Stejně bude potrestán ten, kdo, byť i z nedbalosti, poruší státem uloženou nebo uznanou povinnost mlčenlivosti tím, že neoprávněně zveřejní, sdělí nebo zpřístupní třetí osobě osobní údaje získané v souvislosti s výkonem svého povolání, zaměstnání nebo funkce, a způsobí tím vážnou újmu na právech nebo oprávněných zájmech osoby, jíž se osobní údaje týkají.

14.13 Neoprávněný přístup k počítačovému systému a nosiči informací

Tohoto trestného činu se dopustí ten, kdo získá přístup k počítačovému systému nebo k nosiči informací a

- neoprávněně užije data uložená v počítačovém systému nebo na nosiči informací
- data uložená v počítačovém systému nebo na nosiči informací neoprávněně vymaže nebo jinak zničí, poškodí, změní, potlačí, sníží jejich kvalitu nebo je učiní neupotřebitelnými
- padělá nebo pozmění data uložená v počítačovém systému nebo na nosiči informací tak, aby byla považována za pravá nebo podle nich bylo jednáno tak, jako by to byla data pravá, bez ohledu na to, zda jsou tato data přímo čitelná a srozumitelná
- neoprávněně vloží data do počítačového systému nebo na nosič informací nebo učiní jiný zásah do programového nebo technického vybavení počítače nebo jiného technického zařízení pro zpracování dat, bude potrestán odnětím svobody až na dvě léta, zákazem činnosti nebo propadnutím věci nebo jiné majetkové hodnoty.

14.14 Likvidace osobních údajů

Správce nebo na základě jeho pokynu zpracovatel je povinen provést likvidaci osobních údajů, jakmile pomine účel, pro který byly osobní údaje zpracovány, nebo na základě žádosti subjektu údajů. Zvláštní zákon stanoví výjimky týkající se uchovávání osobních údajů pro účely archivnictví a uplatňování práv v občanském soudním řízení, trestním řízení a správním řízení.

14.15 Předání osobních údajů do jiných států:

- Volný pohyb osobních údajů nemůže být omezován, pokud jsou údaje předány do členského státu Evropské unie

- Do třetích zemí mohou být osobní údaje předány, pokud zákaz omezování volného pohybu osobních údajů vyplývá z mezinárodní smlouvy, k jejíž ratifikaci dal Parlament souhlas, a kterou je Česká republika vázána nebo jsou osobní údaje předány na základě rozhodnutí orgánu Evropské unie
- Není-li podmínka podle odst. 1 a 2 splněna, může být předání osobních údajů uskutečněno, jestliže správce prokáže, že:
 - předání údajů se děje se souhlasem nebo na základě pokynu subjektu údajů
 - v třetí zemi, kde mají být osobní údaje zpracovány, jsou vytvořeny dostatečné zvláštní záruky ochrany osobních údajů, například prostřednictvím jiných právních nebo profesních předpisů a bezpečnostních opatření
 - jde o osobní údaje, které jsou součástí datových souborů veřejně přístupných nebo přístupných tomu, kdo prokáže právní zájem
 - předání je nutné pro uplatnění důležitého veřejného zájmu vyplývajícího ze zvláštního zákona nebo z mezinárodní smlouvy, kterou je Česká republika vázána
 - předání je nezbytné pro jednání o uzavření nebo změně smlouvy, uskutečněné z podnětu subjektu údajů, nebo pro plnění smlouvy, jejíž smluvní stranou je subjekt údajů
 - předání je nezbytné pro plnění smlouvy uzavřené v zájmu subjektu údajů mezi správcem a třetí stranou
 - je předání nezbytné pro ochranu práv nebo životně důležitých zájmů subjektu údajů, zejména pro záchranu života nebo pro poskytnutí zdravotních služeb.
- Před předáním osobních údajů do třetích zemí je správce povinen požádat Úřad pro ochranu osobních údajů o povolení k předání, nestanoví-li zvláštní zákon jinak.

ZÁMĚRNĚ VYNECHÁNO